

Links Ecologisch Forum (LEF)

Forum Gauche Ecologie (FGE)

Radicaal Groen Linkse Partijoverstijgende Beweging

Mouvement Radical Rouge et Vert, au-delà des Partis

Manifest Delegatie Tihange: Tesamen voor een andere aanpak van energieproductie én voor tewerkstelling

Geplaatst op woensdag 17 april 2013 |

SHARE

Een goed gesprek met de vakbondsmensen van de kerncentrale in Tihange:
Tesamen voor een andere aanpak van energieproductie én voor tewerkstelling

Toen antikernenergie activisten vorige maand folders uitdeelden in het stadje Hoei (Huy) met de oproep voor de betoging 'Stop Tihange' op 10 maart, werden ze nogal nors ontvangen. Vorige week had ik in dat zelfde stadje Hoei een heel kameraadschappelijk gesprek met de socialistische vakbondsmensen van de kerncentrale van Tihange.

Eerst en vooral zijn we blij met het actief bestaan van deze vakbondswerking op de kerncentrale. Terecht zijn zij fier dat zij de waarborg zijn voor het veilig functioneren van de kerncentrale. De bevolking beveiligen tegen nucleaire ongevallen dat doe je niet met hoge hekken, prikkeldraad, gewapende bewakers en hondenpatrouilles, zoals de visie is van de directie. De bevolking beveiligen dat doe je met het strikt volgen van procedures en met kennis van zaken optreden. Met nauwgezet alles in het oog te houden. De bewakers van die nauwgezetheid dat zijn de vakbonden.

Hoei-Tihange ligt aan de Maas in de provincie Luik. Door de sluitingen in de staalindustrie ligt hier de werkloosheid erg hoog, 40% onder de jongeren. De kerncentrale van Tihange is onrechtstreeks één van de grootste werkverschaffer geworden in de provincie, vooral door de onderaanneming. Daarom zit ook een vakbondsmen van de metaalbewerkerbond mee aan het gesprek. Hij is duidelijk evenmin voor kernenergie, maar is er een alternatief voor die duizenden hoog gekwalificeerde arbeiders? Gaan we die tewerkstelling en kwalificatie laten verloren gaan? Dat is zijn bezorgdheid die ik deel.

Sinds 2003 bestaat in België een wet op de kernuitstap die een geleidelijke sluiting van de kerncentrales voorziet van 2015 tot 2025, 'tenzij er een stroomtekort zou ontstaan'. Sinds 2007 is de elektriciteitsmarkt 'geliberaliseerd'. Gevolg: niemand weet wat er in de plaats komt van de kerncentrales als die sluiten. Alles wordt aan de 'markt' overgelaten. Die "markt" is slechts geïnteresseerd in snelle en hoge winst. Voorbij jaren werden verschillende moderne en efficiënte gascentrales met warmtekrachtkoppeling gebouwd. Meer dan voldoende om de stroomtoevoer te verzekeren. Nu kondigen de zelfde multinationals de sluiting daarvan aan: Zandvliet-Power (BASF), T-Power (Tessenderloo-chemie), de centrales van Seraing, Drogenbos, Vilvoorde (Electrabel). Is de gasprijs ineens zo gestegen, dat die centrales niet meer 'rendabel' zijn? Nee. Maar de invoer van elektriciteit van windenergie uit Duitsland en van steenkoolcentrales in Nederland en Duitsland is nog goedkoper. En dan liggen die moderne gascentrales meer dan de helft van de tijd stil. Het liberale marktdenken duwt zo het energiebeleid in een sociaal en ecologisch onverantwoorde richting.

Beschikbaarheid van betaalbare energie en elektriciteit zou een basisrecht moeten zijn voor iedereen. Een basisrecht is te belangrijk om over te laten aan de grillen van de markt. De specifieke technische eigenaardigheid van het elektriciteitsnet duwt naar integratie en planning over heel het land. Wat hebben we nodig? Ten eerste een minimum vaste basis productie, ten tweede een opslag van energie om moeilijke periodes te overbruggen, ten derde back-up installaties die snel ingezet kunnen worden. De 'markt' investeert enkel in het eerste en verwaarloost de twee andere. We hebben een staatsinterventie nodig om die drie zaken opnieuw te integreren en te zorgen voor één correcte productieprijs die zowel basisproductie als opslag en piekproductie installaties omvat.

Windmolens en zonnepanelen hebben voldoende aangetoond dat zij voor basisproductie in de toekomst kunnen instaan. Zij kunnen de kerncentrales vervangen. Maar er moet in opslag van energie geïnvesteerd worden. Opslag kan op klassieke mechanische wijze met pompaccumulatiecentrales of met opslag in perslucht. Of opslag in warmwaternetwerken zoals in Denemarken. Met heet water kan je niet alleen verwarmen, maar ook elektriciteit opwekken

volgen het 'organische rankine cyclus' principe. En opslag kan vooral in waterstofgas door elektrolyse van water. Het 'power to gaz' principe zoals de grote multinationals Siemens en EON in Duitsland bezig zijn. Het waterstofgas en het zuurstofgas dat mee geproduceerd wordt bij elektrolyse, kan op ettelijke plaatsen gebruikt worden. Ook in de staalindustrie. Ook in de moderne gascentrales. Globaal haal je de uitstoot van broeikasgassen daarmee drastisch naar beneden.

Het bouwen van windmolens levert slechts tijdelijk veel werk op. Maar de combinatie met de hele opslaginfrastuur waarborgt een even grote tewerkstelling voor vele hoog gekwalificeerde arbeiders en technici als nu de onderaanneming van de kerncentrales. De ecologische beweging heeft hier een punt om samen met de vakbonden van de kerncentrales één front te vormen.

Wiebe Eekman
2 april 2013